

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Rundskriv

Nr.	Vår ref	Dato
H-1/15	14/869 - 20	09.12.2014

Statsbudsjettet 2015 - Det økonomiske opplegget for kommuner og fylkeskommuner

Regjeringen Solberg la 8. oktober 2014 fram sitt budsjettforslag for 2015 i Prop. 1 S (2014–2015), og forslag til skatter, avgifter og toll 2015 i Prop. 1 LS (2014–2015). Stortingets finanskomité avga 28. november 2014 Innst. 2 S Tillegg (2014–2015) som ble vedtatt av Stortinget 1. desember. Videre avga finanskomiteen 8. desember 2014 Innst. 3 S (2014–2015) om skatter, avgifter og toll 2015. På bakgrunn av innstillingen vedtok Stortinget 15. desember kommunale og fylkekommunale skattører. Stortingets kommunal- og forvaltningskomité avga 4. desember 2014 Innst. 16 S (2014–2015). På bakgrunn av innstillingen vedtok Stortinget 9. desember fordelingen av rammetilskuddet til kommuner og fylkeskommuner for 2015. For nærmere detaljer om budsjettopplegget for kommunesektoren 2015 viser vi til ovennevnte budsjett dokumenter.

Grønt hefte 2015 er beregningsteknisk dokumentasjon til Prop. 1 S (2014–2015) og viser fordelingen av rammetilskuddet på kommune- og fylkesnivå. Under pkt. 2 er det redegjort for endringer i rammetilskuddet for 2015 etter budsjettavtalen i Stortinget. Vedlagt er tabeller som viser endringene på kommune- og fylkesnivå. Endringer i skatt som følge av Stortingets vedtak er omtalt under pkt. 3.

I tillegg til endringene etter Stortingets vedtak er det rettet opp feil i fordelingen av midlene til fagskoler til fylkeskommunene. Summen som er fordelt i Grønt hefte er korrekt, men fordelingen mellom fylkeskommunene er feil. Korrekt fordeling er synliggjort i vedlegg 2.

1. Kommunesektorens inntektsrammer 2015

Det anslås å bli en reell vekst i kommunesektorens samlede inntekter på 7,8 mrd. kroner i 2015. Veksten er regnet fra anslått inntektsnivå i 2014 i revidert nasjonalbudsjett for 2014. Av veksten er 4,7 mrd. kroner frie inntekter, fordelt med 4,1 mrd. kroner til kommunene og 0,6 mrd. kroner til fylkeskommunene. Dette tilsvarer en reell vekst i frie inntekter på 1,5 pst.

Stortinget har vedtatt følgende maksimalskattører for personlige skattytere i 2015:

- Kommuner: 11,35 prosent (ned 0,05 prosentpoeng fra 2014)
- Fylkeskommuner: 2,60 prosent (ned 0,05 prosentpoeng fra 2014)

Stortinget har vedtatt øremerkede bevilgninger til kommunesektoren for 2015 ved behandlingen av fagkomiteenes budsjettinnstillinger. Vedlagt er en oversikt over statlige overføringer til kommunesektoren i 2015.

2. Endringer i rammetilskuddet etter budsjettavtalen

Følgende bevilgningsendringer over rammetilskuddet til kommuner og fylkeskommuner er vedtatt for 2015 ift. forslaget i Prop. 1 S (2014–2015):

Kommuner: 571.60

Fleksibelt barnehageopptak og flere barnehageplasser 232,9 mill. kr.

I Prop. 1 S (2014–2015) foreslo regjeringen å øke innbyggertilskuddet med 100 mill. kroner for å legge til rette for mer fleksible barnehageopptak i kommunene. Ved behandlingen av statsbudsjettet vedtok Stortinget å øke innbyggertilskuddet med 232,9 mill. kroner utover regjeringens forslag, slik at samlet økning til mer fleksibelt barnehageopptak ble 332,9 mill. kroner. Dette var i tråd med budsjettforliket mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre. Samlet gir midlene rom for å etablere om lag 3 400 nye barnehageplasser.

Redusert foreldrebetaling i barnehager for familier med lav inntekt 123 mill. kr.

Regjeringen foreslo i Prop. 1 S (2014–2015) å øke innbyggertilskuddet med 112 mill. kroner til å innføre et nasjonalt minstekrav til redusert foreldrebetaling for lavinntektsfamilier fra 1. august 2015. Stortinget vedtok ved budsjettbehandlingen å øke innbyggertilskuddet med ytterligere 123 mill. kroner til å styrke ordningen og framskynde iverksettelsen til 1. mai 2015. Dette var i tråd med budsjettforliket mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre. Med budsjettvedtaket er det lagt bevilgningsmessig til rette for at foreldrebetalingen per år for en heltidsplass maksimalt skal utgjøre 6 pst. av familiens samlede person- og kapitalinntekt begrenset oppad til maksimalprisen.

Utsettelse av økningen av makspris i barnehage til 01.05.2015 108 mill. kr.

I Prop. 1 S (2014–2015) ble det foreslått å øke maksimalprisen for en barnehageplass reelt med 100 kroner per måned fra 1. januar 2015. Stortinget vedtok ved budsjettbehandlingen å utsette økningen i maksimalpris til 1. mai 2015. Dette var i tråd med budsjettforliket mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Sammenlignet med Prop. 1 S (2014–2015) vil endringen gi en økning i innbyggertilskuddet til kommunene på 108 mill. kroner som er anslått å motsvares av redusert foreldrebetaling.

Styrking av helsestasjon og skolehelsetjenesten 70 mill. kr.

I Prop. 1 S (2014–2015) ble 200 mill. kroner av veksten i kommunesektorens frie inntekter begrunnet med styrking av helsestasjonstjenesten, inkludert skolehelsetjenesten og jordmortjenesten. Stortinget vedtok ved budsjettbehandlingen å øke rammetilskuddet til kommunene med ytterligere 70 mill. kroner til flere stillinger i skolehelsetjenesten og helsestasjoner. Dette var i tråd med budsjettforliket mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre.

100 mill. kr av midlene til rusarbeid trekkes ut av rammetilskuddet og øremerkes.

100 mill. kroner av veksten i frie inntekter er som en følge av budsjettforliket med Venstre og Kristelig Folkeparti overført fra kommunerammen som et øremerket tilskudd under Helse- og omsorgsdepartementets budsjett til kommunalt rusarbeid. Det øremerkede tilskuddet til rusarbeid i kommunene økes således med 100 mill. kroner fra de 348,8 mill. kroner som var foreslått fra regjeringen, til 448,8 mill. kroner. Det øremerkede tilskuddet er en søknadsbasert ordning som forvaltes av landets fylkesmenn.

Kommuner: 571.64

Skjønnsmidler til omstilling i Tinn kommune

Stortinget vedtok ved budsjettbehandlingen å bevilge 10 mill. kroner til Tinn kommune over kap. 571, post. 60, Skjønnsstilskudd. Skjønnsmidlene skal gå til omstillingsarbeid i kommunen. Dette var i tråd med budsjettforliket mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Fylkeskommuner: 572.60

Styrking av barnevernet i Oslo

Stortinget vedtok ved budsjettbehandlingen en økning i rammetilskuddet til Oslo kommune på 10 mill. kroner. Økningen er begrunnet med behovet for en styrking av barnevernet i Oslo, og er i tråd med budsjettforliket mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Økt tapskompensasjon til fylkeskommunene, endringer i inntektssystemet 60 mill. kr.

I statsbudsjettet for 2015 ble 125 mill. kroner av veksten i frie inntekter gitt som tapskompensasjon til fylkeskommuner som taper mer enn 200 kroner per innbygger på nytt inntektssystem. Stortinget vedtok ved budsjettbehandlingen ytterlig å styrke ordningen med 60 mill. kroner i 2015, fordelt med 20 mill. kroner til fylkeskommuner som taper mer enn 500 kroner per innbygger og 40 mill. kroner til fylkeskommuner som taper mer enn 700 kroner per innbygger. Dette var i tråd med budsjettforliket mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Videreføring av den kulturelle spaserstokken 30,8 mill. kr.

Stortinget vedtok ved budsjettbehandlingen å øke fylkeskommunenes inntekter med 30,8 mill. kroner til videreføring av tiltak under den kulturelle spaserstokken i 2015. Dette var i

tråd med budsjettforliket mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Økt lærlingtilskudd 78,4 mill. kr.

Stortinget vedtok ved budsjettbehandlingen å øke basistilskuddet med om lag 4 000 kroner per lærekontrakt med en anslått budsjetteffekt i 2015 på 78,4 mill. kroner. Dette var i tråd med budsjettforliket mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre. Fylkeskommunene kompenseres over innbyggertilskuddet.

3. Endringer i skatt som følge av budsjettforliket

Kommuner

I kommuneproposisjonen ble det signalisert at skattørene for 2015 skal fastsettes ut fra et mål om at skatteinntektene for kommunesektoren skal utgjøre 40 pst. av de samlede inntektene. I statsbudsjettet blir det laget et skatteanslag basert på endringer i skatteopplegget og uendrede skattører. Budsjettavtalen innebærer en økning i overføringene til kommunesektoren på om lag 1,6 mrd. kroner. Når de samlede inntektene øker så vil skatteandelen isolert sett blir redusert. For å opprettholde en skatteandel på 40 prosent må skatteanslaget økes. Dette gjøres ved å øke skattøren til kommunene med 0,1 prosentpoeng. Som følge av økningen i skattøren vil skatteanslaget øke med netto 622 mill. kroner. Dette finansieres ved et tilsvarende trekk i rammetilskuddet til kommunene. Trekket er fordelt etter antall innbyggere og er synliggjort i vedlegg 1, kolonne 7.

Fylkeskommuner

For fylkeskommunene foreslås det ingen endring i skattøren i forhold til regjeringens forslag i Prop. 1 LS (2014-2015). Skatteanslaget for fylkeskommunene er nedjustert med 84 mill. kroner (som følge av endringene i skatteopplegget). Dette kompenseres ved å øke rammetilskuddet med 84 mill. kroner.

Tabell 1 Endringer i innbyggertilskuddet ift. Prop. 1 S (2014-2015)

Kommuner	Endring i 1 000 kr.
Flere plasser i barnehage	232 900
Moderasjonsordning barnehage	123 000
Makspris barnehage	108 000
Helsestasjon og skolehelsetjeneste	70 000
Øremerking av rustilskuddet	-100 000
Skjønnsmidler Tinn kommune	10 000
Redusert rammetilskudd pga. økt skattøre	-622 000
Sum endringer i rammetilskuddet, kap. 571	-178 100

Fylkeskommuner	
	Endring i 1 000 kr.
Økning barnevernet Oslo	10 000
Videreføring av den kulturelle spaserstokken	30 800
Økt lærlingtilskudd	78 400
Tapskompensasjon fylkeskommuner	60 000
Sum endringer i rammetilskuddet, kap. 572	179 200

4. Feil i Grønt hefte

Fagskoler - feil i kriteriedata

Stortinget er i brev av 17.11.2014, med kopi til fylkeskommunene, varslet om at det i "Beregnings teknisk dokumentasjon til Prop. 1 S (2014-2015). Inntektsystemet for kommunar og fylkeskommunar 2015. Grønt hefte" er lagt inn ukorrekte tall for midler til fagskoler til fylkeskommunene. Summen er korrekt, men fordelingen mellom fylkeskommunene er feil. Korrekt fordeling er synliggjort i vedlegg 2, kolonne 2.

Molde/Eide – Utdanning av deltidsbrannpersonell

For å legge til rette for økt utdanning av deltidsbrannpersonell, er 36,9 mill. kroner av rammetilskuddet fordelt med en særskilt fordeling til kommuner ut fra antall brannpersonell (Tabell C). Der det er vertskommunesamarbeid om brannvesen er midlene fordelt til vertskommunene. I Grønt hefte 2015 er Molde tildelt midler ut fra at samarbeidet mellom Molde og Eide er et vertskommunesamarbeid. Dette er ikke tilfelle, og rammetilskuddet til Eide kommune økes i saldert budsjett med 75 000 kr, mens Molde kommune får et kutt i sitt rammetilskudd på 75 000 kroner til dette formålet.

5. Tidspunkt for utbetaling av rammetilskudd 2015

Rammetilskudd for 2015 vil være på mottakers konto på følgende datoer:

7. januar, 5. februar, 4. mars, 1. april, 6. mai, 3. juni, 2. juli, 2. september, 2. oktober og 4. november. Terminutbetalingene av rammetilskudd til kommuner og fylkeskommuner dokumenteres på Kommunal- og moderniseringsdepartementets hjemmesider regjeringen.no/kmd.

Med hilsen

Thor Bernstrøm e.f
avdelingsdirektør

Hege Rønning
seniorrådgiver

1. Endringer i rammetilskuddet til kommunene, saldert budsjett 2015
2. Endringer i rammetilskuddet til fylkeskommunene, saldert budsjett 2015
3. Statlige overføringer til kommunesektoren i 2014 og 2015